

MORGEN?

of nu al?

Een vreemd opschrift voor een kershoofdschap, denkt u misschien. Eerder zult u waarschijnlijk het gebruikelijke „Kerstmis” verwacht hebben en niet die twee geheimzinnige vragen. Maar zou dat niet een beetje afgezaagd zijn? En waarom niet de kop waarop mijn keuze viel? Ik zal u mijn bedoeling duidelijk maken.

Letternlijk en in hogere zin is Kerstmis het feest van het licht te midden van de duisternis. Het zal ons rust bieden na de vele beslommeringen van ons dagelijks leven.

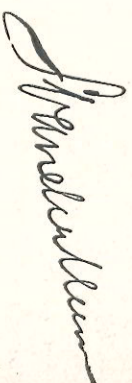
Van het duister naar het licht, van de jachtende drukte naar de rust.

Ziedaar het omschakelingsproces waaraan ik de mij door de redactie gevraagde bijdrage meende te mogen wijden. Want slechts hij of zij die dit proces weet te beheersen, of anders gezegd die zich tijdig en goed op Kerstmis weet voor te bereiden, zal ten volle de vreugde daarvan kunnen beleven.

Hem zal niet *morgen* een feest overvallen waarvoor hij niet gereed is, maar *nu al* zal hij zich er naar richten.

Niemand zal uit het oog verliezen dat de inhoud van het kerstigebeuren niet voor ons allen gelijk is. Voor de een is het een feest van de verst strekkende religieuze betekenis, voor de ander betekent het een tweetal dagen, waarop het gezin in de stille beslotenheid van de huiskamer vereend is. Dit verschil is groot, ik weet het, maar toch niet in de samenhang van mijn betoog, want de noodzaak zich er geheel op voor te bereiden geldt voor beiden.

Dat u, aldus goed voorbereid, naar uw eigen aard en levensbeschouwing ten volle zult mogen genieten van een vredig en gelukkig Kerstfeest — een feest in de beste zin van het woord — is mijn oprechte wens.

L. W. VAN DER HEEM,
president-directeur.

Wij hebben in onze bedrijven enkele medewerkers, die niet van Nederlandse nationaliteit zijn. Twee van hen hebben wij gevraagd iets over hun eigen land te schrijven voor ons kerstnummer.
De heer G. Bulwaart schreef over Hongarije en de heer J. Klapper over Griekenland.
Het artikel, Israël, smeltkroes van naties, is van de heer D. Varon, die vroeger bij ons werkte en thans in Tel-Aviv, Israël, woont.
Voor hun medewerking zeggen wij hun graag dank.

HET LIED VAN DE STILLE, HEILIGE NACHT

Al loop je op het Rembrandtplein
Of in de Pricedillystreet,
Of langs een bouwval van Berlijn,
Je hoort er hetzelfde lied.

In Den Bosch, in de Basiliek van St. Jan,
In de Westminster van Londen,
En in de Nieuwe Keuk op de Dam
Wordt ditzelfde lied gevonden.

En klim je duizend trappen op
In de stalle der huizenzee
Van New York, Parijs of noem maar op,
Dit lied gaat met je mee.

Maar ik wou wel dat in Amerika
en Rusland om het meest
Dit lied van Gods Utopia
Zongen op Christus' feest.

Want het Kind is op het Stralinglein
En in de Seventeenth Street
En 't is in Oost- en West-Berlijn
En hoort en hoort het lied.

Opdat zij door dit oude rijm
Van de Stille, Heilige Nacht
Vergeeten gaan dat het geheim
Van de atoomboom wacht.

Marinus A. den Braber.

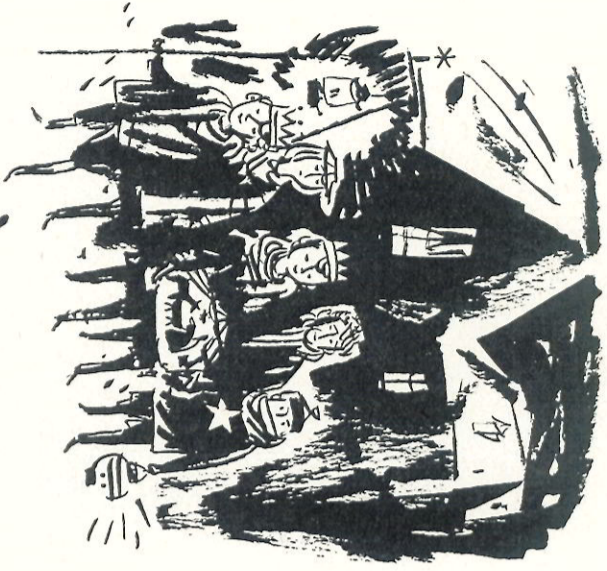
Kerstfeest in Hongarije

door

G. BUDAVARI

Zoals in Nederland al weken voor 6 december ieder gezin in de ban van het naderende Sinterklaasfeest leeft, worden in Hongarije de voorbereidingen tot Kerstmis eigenlijk begonnen met ingang van de eerste zondag van Advent.

Wanneer de sneeuwbedekte straten in de mantel van de avond zijn gehuld verschijnen kleinere of grotere groepen van jongens, gekleed als herders, koningen en engelen en trekken uit op hun Bethlehemgang. Zij heten de „Bethlehemers”, hun uitrusting bestaat buiten de bovenvermelde verkleiding uit een z.g. „Bethlehem”: een maquette van een kerkgebouw, een stal of een grot waarin de uit hout gesneden figuren van de eerste Bethlehem-nacht: de kleine Jezus, de Heilige Maagd, Sint Jozef, engelen en dieren zijn afgebeeld.

Een andere reeks

van Kerstgewoonten is ontstaan om en na de dag van St. Lucia: 13 december. In hoeverre de persoon van St. Lucia zelf daaraan verbonden is, is heden ten dage niet meer met zekerheid vast te stellen. Waarschijnlijk is het magische getal 13 meer de aanleiding.

De St. Lucia-gewoonten hebben allemaal betrekking op de liefde. Jongelui die zo graag de naam van hun toekomstige betere helft willen weten, schrijven 13 meisjesnamen op 13 papertjes, waarvan die avond nog één ongelezen wordt verbrand. Dat gaat door tot de avond van 25 december, wanneer het laatste wordt opengelezen en de naam, welke er op staat is de naam van „haar”!

Een andere gewoonte

is het maken van de stoel van Lucia. Jongelui, die al aan trouwen denken, maar nog niet helemaal zeker zijn van hun keuze, die zij moeten doen, beginnen de 13de december aan het vervaardigen van een stoel, bestaande uit 13 onderdelen, allemaal met de eigen hand gemaakt uit witte houtsoorten, en zonder spijkers samen te voegen. Tijdens het maken van de stoel, waarvan elke dag weer een nieuw onderdeel gereedkomt en wordt samengesteld, hoort men te bidden voor een werkelijk goede keuze. De 25ste 's avonds worden dan jonge meisjes uitgelezen op bezoek en wie als eerste op deze stoel gaat zitten: dat is de toekomstige bruid.

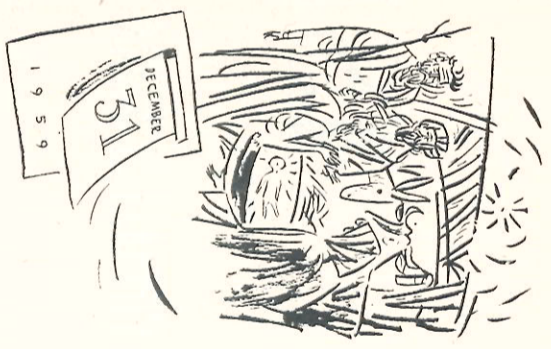
Hoewel deze gewoonte hoe verder hoe meer uit het gebruik raakt, is er een spreekwoord van overgebleven, dat men zeer vaak op karweitjes toepast, die nóóit willen gereedkomen: het wordt klaar samen met Lucia's stoel!

Het zou mogelijk zijn

om nog een hele reeks van soortgelijke volksgewoonten te vertellen. Wij laten die voor deze keer weg en gaan over naar Kerstavond, het familiefeest bij uitstek, waarvan de viering ongeveer hetzelfde is als de Sinterklaasavond in Nederland.

De hele familie komt voor de Heilige Avond bij elkaar, bij de ouders, of bij de oudste. De kinderen verwachten de komst van de kleine Jezus. Hem krijgen zij natuurlijk niet te zien, noch de engeljes die de Kerstboom brengen, maar wel horen zij de bel, waarmee de engelen het seintje geven: julie mogen binnenkomen. Dan gaat het hele gezin in de betreffende kamer, waar de rijk versierde kerstboom staat met al de geschenken eronder. Op de kerstboom branden de kaarsen, de kinderen zingen kerstliederen en zegenen gebeden op, waarna men naar de tafel gaat om het kerstmaal te gebruiken, bestaande uit vleesloze gerechten, waarbij maanzaadkoeken, notenkoeken en kastanjetarten nooit mogen ontbreken.

De kinderen spelen nog wat met hun nieuwe speeltgoed, de ouders blijven bij elkaar tot middernacht, waarna allen naar de nachtnis gaan. Afscheid nemende wenst men elkaar dan „Zalig Kerstfeest”, wat ik ook u alleen van harte wens.

voor goed...

door dr JOH. H. SCHEURER

Als u aan het eind van de avond van 31 december de kalender van de wand licht en in de prullenmand werpt, dan rekent u in dat gebaar af met een afgelopen jaar. Dan heeft 1959 afgedaan en we gaan een jaar lang ons zetten in het teken van 1960.

Wat er in 1959 is gebeurd, is voorbij. Wat we daarin hebben beleefd, is achter de rug. Onze prestaties, mislukkingen en successen zijn geschiedenis geworden.

Och ja, dat weten we allen natuurlijk wel. Daar zijn we op ingesteld en we hebben er ons bij aangepast. Alles komt, passeert en verdwijnt dan. Voor allerlei dingen en belevingen ben je dankbaar, dat ze voorbij zijn; dat is gelukkig geleden.

Er zijn ook van die dingen, waarvan je hebt genoten. Daarvan is het niet altijd zo gemakkelijk te aanvaarden, dat we ook die achter de rug hebben en dat ze zijn afgelopen. Nu ja, met ons verstand beredeneren we dat wel en dan sussen we ons zelf met de schone theorie van mooie herinneringen. Maar in ons gevoel knaagt een stukje heimwee naar dat weggegeden moment van geluk en genot.

Er zijn zelfs van die hoogtepunten van intensief genieten, die we niet graag zien eindigen. Het is ook meestal zo, dat we midden in de beleving van dat heerlijke, helemaal niet meer aan tijd en voorbijgaan denken. Dan staan de uren voor ons gevoel stil en we gaan op in een vreugde, die we met diepe teugten indrinken. Zelfs als zo'n moment maar kort is, heeft het voor ons dan even een tijdloos karakter gedragen. Toen hebben we aan niets anders, aan geen kloek en kalender gedacht. We hadden ons een poos verloren in een zorgeloze blijheid.

Toch kwam er een eind aan. Het is nu voorbij: voor goed! Alles gaat verder en verdwijnt, voor goed! Wat we ervan overhouden zijn herinneringen, vruchten, hitekens, pijnhopen, mooie resultaten, al naar het gebeurde is geweest.

Er zijn mensen, die dat veranderen niet goed kunnen meemaken. Ze hebben er innerlijk het land aan dat ze zelf ook steeds aan het veranderen zijn. Daarom proberen ze zich pal te zetten tegen de stroom van de tijd. Ze streven ernaar als de onveranderde en onveranderlijke figuren in de maastroom te staan. Dat zeggen ze dan ook telkens.

Een beetje tragische mensen. De omstanders denken er meestal anders over en zien dat die palstaanders wel terdege zijn veranderd, al hebben ze het zelf niet in de gaten. Of ook zien ze die onveranderlijkheid van die stoeringen als juist hun grote gebrek; daardoor geraken die hieden steeds meer uit de stroom en uit de tijd.

Als mens ben je nu eenmaal altijd gebonden aan tijd en tijdelijkheid. We kunnen ons de dingen niet anders denken dan dan dat ze op een gegeven punt beginnen, dan een poos duren en ook op een gegeven moment eindigen. Wijzelf evenzo: we worden op een dag geboren, leven een kortere of langere tijd en sterven dan. We komen het levenstonoel op, bewegen ons daar een poos en gaan dan tenzijde af: voor goed!

Daarom is het voor ons, mensen, een bijzonder moeilijke opgave, ons een eeuwigheid in te denken. We proberen het telkens wel weer; soms met symbolische verhalen. Zo is er een bekend vertelstuk van een grote berg van hard diamant, waar eens per eeuw een vogel zijn snavel komt slijpen; als er dan één centimeter is weggesleten van die berg, is er net één seconde van de eeuwigheid voorbij. Dat is een helemaal foute voorstelling. Want daarmee wordt alleen gesteld, dat de eeuwigheid zo enorm lang duurt, dat we er voor onze gedachten geen eind aan is te zien. Ja, maar dat erg lang duren is al weer een denken in tijdsruimte. Doch in de eeuwigheid is er geen tijd. Daar begríppen we niets van, omdat we met ons leven en denken in de tijd zijn gesloten.

Als God van zich zelf ons meedeelt, dat Hij eeuwig is, dan gaat Hij alleen daarmee reeds al ons begrip te boven. Dat is dan ook het verhoopgewekkende feit van Kerstfeest, dat we viëren in eenzelfde tijdvak als jaarwisseling. Die oudjaarsavond en nieuwjaarsmorgen liggen volledig in ons menselijke vlak: verdwijnen, elkaar vervangen, opkomen en weer ondergaan. Dat kunnen we niet weemoed of met optimisme viëren; dat hangt van jezelf af, hoe je als mens je ten opzichte van dat tijdelijke stelt.

Maar Kerstfeest is de viering van het feit, dat de eeuwige God de tijd-ruimten binnentrad. Hij deed dat zo intensief, dat Hij zelf voor bepaalde tijd een mens werd en als het Kind Jezus werd geboren. Hij groeide op tot een knaap, een man en liet zich aan een kruis doodmaken, stierf en werd begraven. Dan stond Hij uit zich zelf weer op uit het graf en keerde tot zijn eeuwigheid terug.

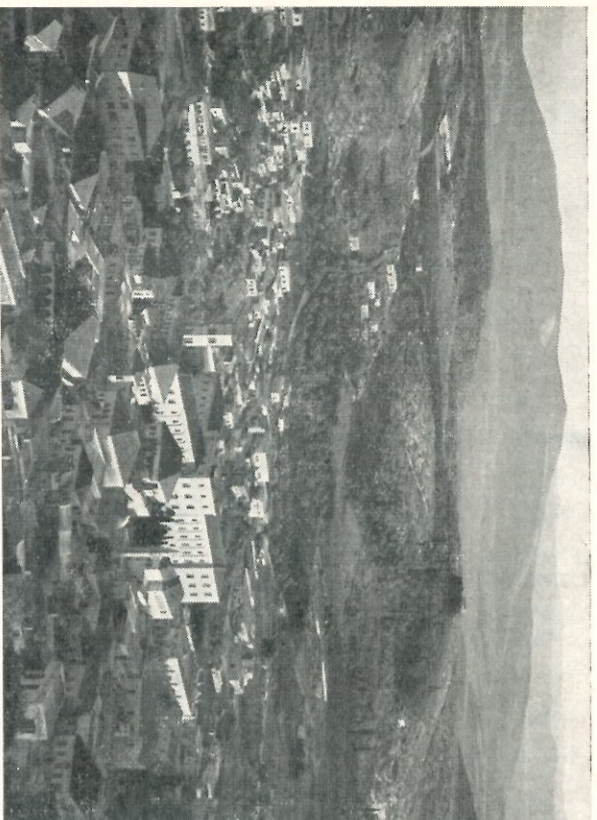
Als wij onze momenten van diep geluk beleven, dan staat ook voor ons de tijd even stil: we gaan helemaal op in die diepe blijdschap. Als het weer voorbij is, merken we pas dat het toch nog niet eeuwig was, doch weer iets tijdelijks. Maar dat heerlijke moment was voor ons pas even volop leven; daar had eigenlijk geen eind aan moeten komen; dat had eeuwigheid moeten zijn.

Het is de geweldige belofte van Kerstfeest, dat er voor een mens uitzicht is op een volop geluk, een helemaal echt ongeschonden leven, dat niet meer tijdelijk zal zijn doch eeuwig, los van de binding en afsmoering door de tijd. Om die mogelijkheid te openen is die eeuwige God in de wiég van Bethlehem als het kind Jezus een mens geworden en in de tijd getreden. En ieder, die dan ook in die Jezus aldus gelooft, heeft in feite reeds nu het eeuwige leven. Dan komt hij ook vanzelf anders te staan tegenover al dat wisselende en voorbijgijgende, dat telkens maar weer passeert, voor goed!

Hij is op weg naar het waarachtig complete leven, ook voor goed! Omdat de Heer van alle leven eens het Kerstfeest heeft gesteld, niet als iets voorbijgaands of als een interessant historisch gebeuren alleen, maar als de opening van de deur naar Gods eeuwigheid, voor goed!

Dat vind ik zo treffend ook terug in het kleine gedicht van Jaap Kromenburg:

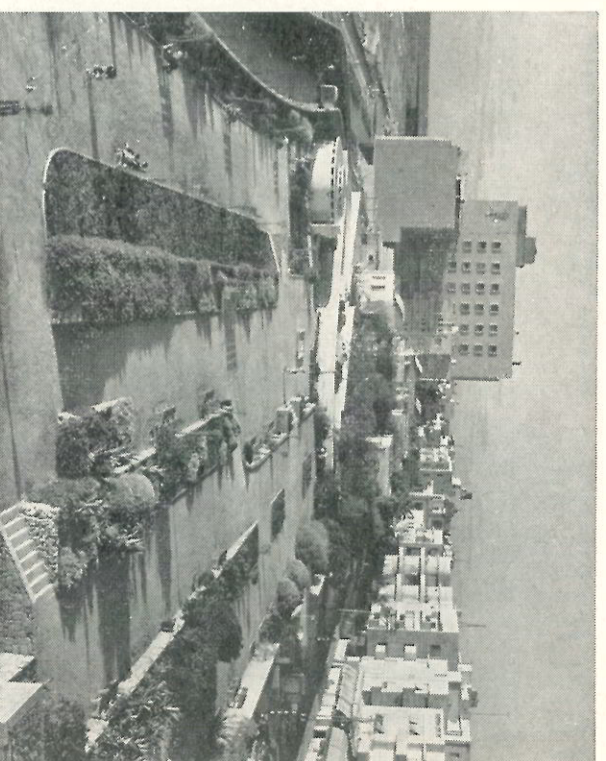
Voor hen, voor wie geen kerstboom werd verlicht,
voor wie kerstavond donker is gebleven,
aan wie geen kerstboodschap werd doorgegeven,
voor hen heeft Kerstmis altijd dit bericht:
nog is de stal van Bethlehem verlicht;
nog knikt ge gaan; nog is de deur niet dicht.

ISRAËL

SMELTKROES VAN NATIES

DOOR DAN VARON

Twintig eeuwen geleden verloren de Joden hun politieke onafhankelijkheid; zij werden verbannen en uiteengejaagd naar alle windstreken het heilige land. Omdat zij overal in de minderheid waren, was hun lot even goed of even slecht als het lot van de mensen in wier midden zij woonden. Zij namen de gewoonten en leefwijzen van deze mensen aan en zij spraken hun talen.

In de wereld van tegenwoordig zijn er landen van verschillende ontwikkeling, zoals bij voorbeeld Europa en Afrika, en dat is ook het geval met de Joodse gemeenschappen aldaar. Wij vinden dus Joodse gemeenschappen van verschillende cultuur en beschaving over de gehele wereld.

Het lot van een Joodse minderheid in een land is evenwel niet altijd hetzelfde geweest als dat van de hen omringende meerderheid. Dikwijls was het zelfs slechter. Meermalen werden zij beroofd van hun rechten en werd het leven van de gehele gemeenschap in gevaar gebracht ten gevolge van anti-semitisme.

Snaad en massamoorden werden hun deel, waarvan het verschrikkelijkste in het nabije verleden was de uitroeiing van 6 miljoen Joden door de nazis in de tweede wereldoorlog.

In 1948 werd de staat Israël gesticht. Een van de belangrijkste wetten was dat elke Jood uit elk deel van de wereld het recht kreeg naar Israël te komen en daar van de eerste dag af alle burgerrechten zou genieten. Vanaf dat ogenblik werd Israël het vaderland en het tehuis voor alle verbannen Joden. Weet u dat Israël het enige land ter wereld is dat zulke immigratiewetten heeft? Zelfs de landen die de immigratie aanmoedigen, zoals Canada en de Verenigde Staten, kennen alleen migratie door selectie. In Israël is dit echter mogelijk zonder selectie.

De stichting van de staat Israël betekent een oplossing van het Jodenprobleem in vele landen. Nu hadden de Joden een plaats waarheen zij konden gaan en die zij als hun thuis konden beschouwen. In betrekkelijk korte tijd kwamen er in Israël Joodse groepen binnen, die duizenden families omvatten. In drie jaar tijd werd de bevolking van Israël verdubbeld en in tien jaar zelfs verdrievoudigd. In 1948 had Israël 650.000 inwoners, op het ogenblik meer dan 2 miljoen. Welke economische en sociale problemen vloeien er nu voort uit een dergelijke massa-immigratie? De voornaamste zijn wel die van de werkverschaffing en de huisvesting.

Het gezegd: iedere nieuw binnenkomende moet een baan hebben en een huis om in te leven. De regering en het volk van Israël worden daardoor gedwongen 100.000 nieuwe baantjes te creëren en duizenden nieuwe nederzettingen en dorpen te bouwen. Dat kost allemaal veel geld.

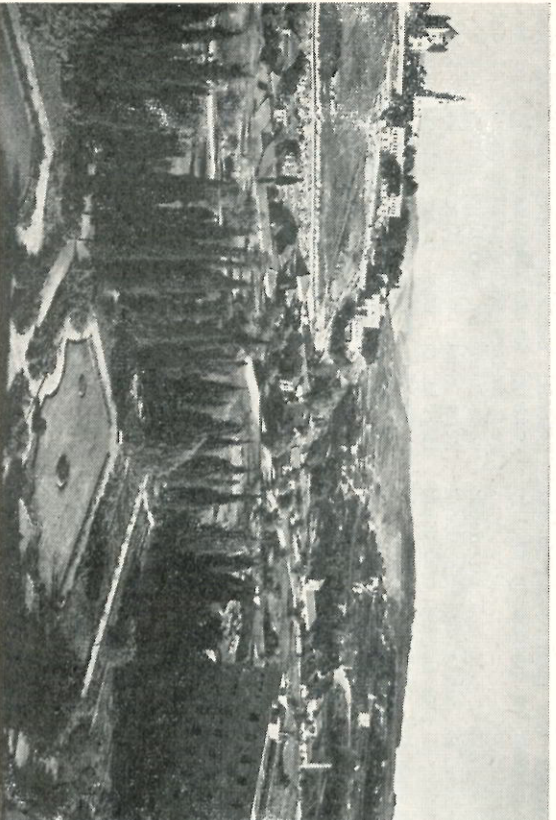
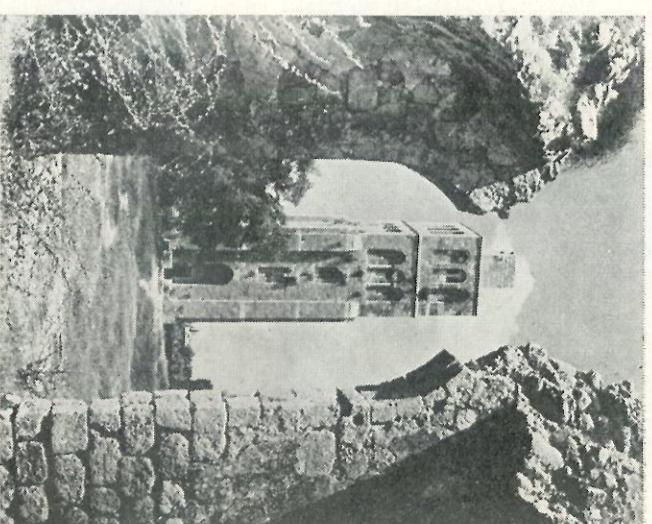
Wanneer men dan bedenkt dat de meeste immigranten aankomen zonder enige bezitting, omdat zij die niet hebben of omdat zij die niet mochten meenemen uit het land van herkomst en bovendien dat Israël is omgeven door vijanden, hetgeen belangrijke uitgaven vereist, waarvan economisch gezien niets terugkomt, dan blijkt wel hoe groot de last is op de schouders van de Israëliische belastingbetaler en welke verdere offers van hem worden gevraagd.

Om een voorbeeld te noemen: elke dokter moet eerst een jaar in een nieuwe nederzetting zijn praktisch uitvoeren alvorens hij een functie in de stad mag aanvaarden; jonge onderwijzers moeten naar het platteland gaan om nieuwe inwoners de Hebreeuwse taal en beschaving bij te brengen. De bekende Israëliische humorist Ephraim Kishon heeft eens gezegd dat Israël het enige land ter wereld is waar de kinderen hun ouders de moedertaal moeten leren.

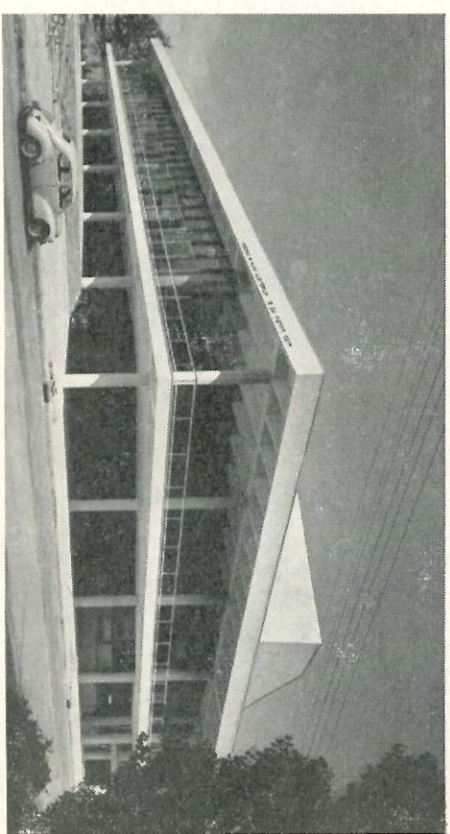
De kern van het sociale vraagstuk is wel het verschil in afkomst van de nieuwe immigranten uit alle delen van de wereld. Uit het Midden-Oosten (Irak, Egypte, Syrië, Turkije), uit Azië (Perzië, Aden, Jemen), uit Noord-Afrika (Marokko, Tunes, Lybië), uit Oost-Europa (Hongarije, Roemenië, Polen, Bulgarije, Joegoslavië) en uit alle delen van midden en west-Europa en de Angelsaksische landen zijn mensen naar Israël gekomen. Al deze mensen spreken verschillende talen, zij hebben verschillende gewoonten, verschillende eisen wat voeding betreft, alles gebaseerd op verschillende tradities.

Dit heeft tot gevolg dat er soms een afstand van enkele eeuwen bestaat in de beschaving van gemeenschappen die nu als buien naast elkaar leven.

Het is het grote probleem van de sociale en culturele smeltkroes die Israël heet. Geheel verschillende beschavingen zijn vermengd en samengevoegd. Gewoonten worden aangenomen en er worden huwelijks gesloten tussen leden van verschillende gemeenschappen. In deze smeltkroes wordt een nieuwe natie geboren. Waartoe zal dit leiden? Dit is het grootste vraagteken in de toekomst van Israël.

Foto's van boven naar beneden links: Nazareth; de grafkelder van de berg Sion in Jeruzalem; de berg Sion; rechts: Tel-Aviv naar het Noorden gezien; Ramleh, de oude witte toren; een cultureel centrum in Tel-Aviv.

TERUGBLIK BLIKVANGERS

Onder deze kop menen wij het best onze kerst- en nieuwjaarpuzzel te kunnen uitbrengen. Want met deze puzzel werpen wij een terugblik op gebeurtenissen bij Van der Heem en daarbuiten. Een bijzonderheid aan deze puzzel is dat, al weet u niet alles, u toch kunt deelnemen en nog wel met kans op een prijs. Er zijn niet minder dan 25 prijzen aan verbonden van verschillende waarden. Als wij met het bovenstaande u een beetje nieuwsgierig hebben gemaakt, bent u genoeg geïnteresseerd om te lezen waarover het gaat.

De puzzel bestaat uit drie delen; twee waarin u vragen worden gesteld en u het goede antwoord uit de gegeven antwoorden moet zoeken en het derde gedeelte bestaat uit tien foto's van „iets" uit ons bedrijf of van onze producten. U ziet, alles op een speciale manier gefotografeerd. En of u nu in Utrecht, bij de ENAF of in het bedrijf Maanweg werkt, u kunt allen ontdekken wat de foto's voorstellen, omdat u het allemaal wel eens hebt gezien.

Hoe u kunt deelnemen.
Elke vraag heeft een nummer en elk antwoord is met een letter aangeduid. In uw oplossing vermeldt u dus achter het nummer van iedere vraag de letter van wat volgens u het juiste antwoord is. Dus bij voorbeeld 1a, 2b, 3c. Ook de foto's zijn genummerd en in uw oplossing geeft u dus achter het nummer van de foto een korte omschrijving van wat u denkt dat de foto voorstelt.
Toekening prijzen.

Wij schrijven al dat iedereen aan deze puzzel kan meedoen, want om een prijs te winnen behoeft u niet alle vragen goed te beantwoorden of alle foto's te herkennen. Voor iedere goed beantwoorde vraag uit de Van der Heem-vragen kennen wij 5 punten toe; voor iedere goed beantwoorde vraag uit de niet Van der Heem-vragen 4 punten en voor iedere herkende foto 3 punten. Een inzender die alles goed heeft kan dus 120 punten behalen.

De prijzen worden volgens het onderstaande schema toegekend.

- 120 punten: 5 prijzen
a f 25,—
- 100 t/m 119 punten: 5 prijzen
à 20 cent per punt
- 80 t/m 99 punten: 5 prijzen
à 15 cent per punt
- 60 t/m 79 punten: 5 prijzen
à 10 cent per punt
- 40 t/m 59 punten: 5 prijzen
à 8 cent per punt.

U kunt uw oplossing tot 9 januari 1960 inzenden aan mevrouw Hartsinker, redactie VDH-tje. De heer L. F. Laurier, secretaris van de Ondernemingsraad, zal de prijzen trekken. In het VDH-tje van 23 januari zullen de prijswinnaars worden bekendgemaakt.

1. De huisvrouwen zingen dit jaar met vakantie naar

- a. Beekbergen
- b. Berg en Dal
- c. Bilthoven
- d. Hilversum

2. De OR-verkiezing in Utrecht vond plaats op

- a. 11 mei 1959
- b. 28 mei 1959
- c. 27 mei 1959
- d. 3 juni 1959

3. De jukebox die het bedrijf Maanweg van muziek voorziet draait als het hele magazijn gewuld is dezelfde plaat na

- a. 16 dagen
- b. 14 dagen
- c. 12 dagen
- d. 3 weken

4. Aan het bedrijfsvoetbaltoernooi 1959 werd deelgenomen door

- a. 7 ploegen
- b. 10 ploegen
- c. 9 ploegen
- d. 12 ploegen

5. Utrechtse oud-gediplenden maakten een uitstapje o.a. naar

- a. De Efteling
- b. Giehoorn
- c. Schiphol
- d. de Deltawerken

6. Het aantal inzenders van goede oplossingen van de VDH-vakantiepuzzel bedroeg

- a. 25
- b. 18
- c. 42
- d. 19

7. Op 10 september 1959 kwam van de band

- a. de 100.000ste PM-Unit
- b. de 250.000ste Solex
- c. de 100.000ste Jumbo
- d. de 25.000ste Dumbo

8. Het VDH-tje leest 77% van de deelnemers aan de enquête

- a. nooit
- b. vaak
- c. zelden
- d. elke week

9. De nieuwe CAO is van kracht verklaard tot

- a. 1 januari 1963
- b. 3 augustus 1963
- c. 1 oktober 1962
- d. 1 januari 1962

10. 14 juli 1959 was de dag dat

- a. 20 jaar geleden het complex Maanweg officieel werd geopend
- b. 15 jaar geleden de N.V. Verkoopkantoor Van der Heem werd opgericht
- c. 12½ jaar geleden de Ieko Apparatenfabriek (tegenwoordige Utrechtse fabriek) officieel werd overgedragen
- d. 10 jaar geleden voor het eerst aandelen Van der Heem N.V. op de beurs konden worden verhandeld.

1. De technische leider van de Nieuw-Guinea expeditie was

- a. hr Escher
- b. dt Bär
- c. overste Venema
- d. Ir Cortel

2. Dit jaar bestond Amersfoort

- a. 750 jaar
- b. 800 jaar
- c. 500 jaar als stad
- d. 700 jaar als stad

3. De vierdaagse te Nijmegen werd dit jaar gewonnen door

- a. het detachement vrouwelijke militairen uit Israël
- b. niemand
- c. een afdeling van de Londense politie
- d. het korps Mariniers

4. Reza Pahlevi is de naam van

- a. een bepaalde soort Italiaanse rijst
- b. de Shah van Perzië
- c. een Griekse reden
- d. een beroemd Turks bouwwerk

5. De zender „Herrijzend Nederland" kwam vanuit Eindhoven voor het eerst officieel in de lucht op

- a. 19 september 1944
- b. 3 oktober 1944
- c. 16 oktober 1944
- d. 5 mei 1945

6. „Het witte Huuske" is te vinden

- a. in de Efteling
- b. in Opheusden
- c. op de Veluwe
- d. nergens

7. De belangrijkste tegenspeler(speelster) van Audrey Hepburn in haar film „The Nun's story" is

- a. Mel Ferrer
- b. Fred Zinneman
- c. Peter Finch
- d. Katlijn C. Hulme

8. De naam H. Hedtoft herinnert ons aan

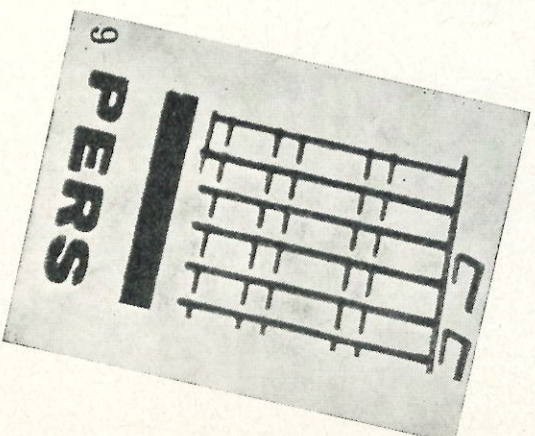
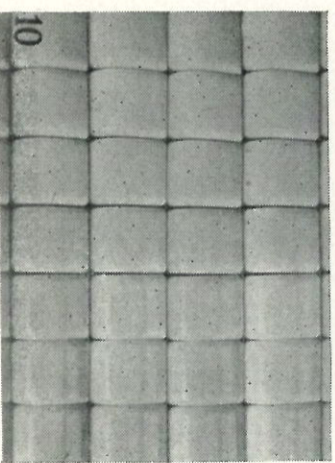
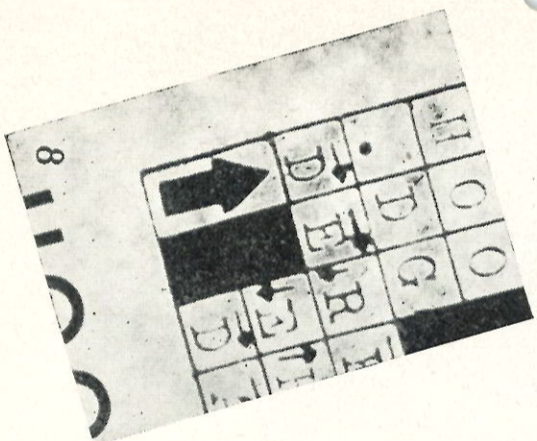
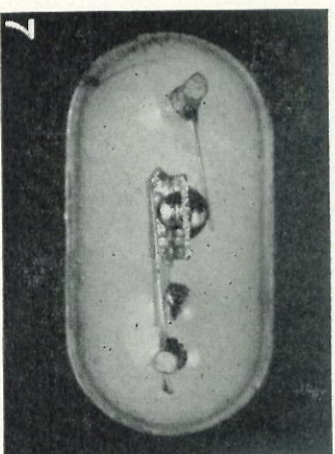
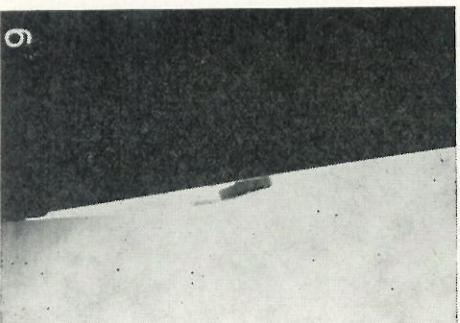
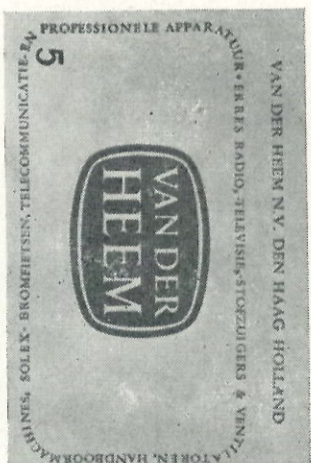
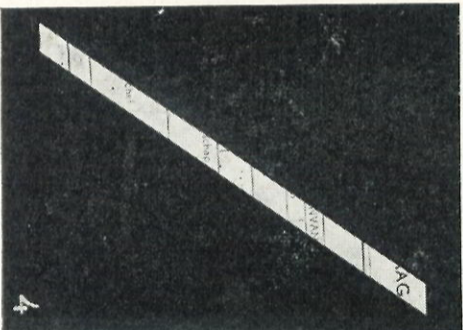
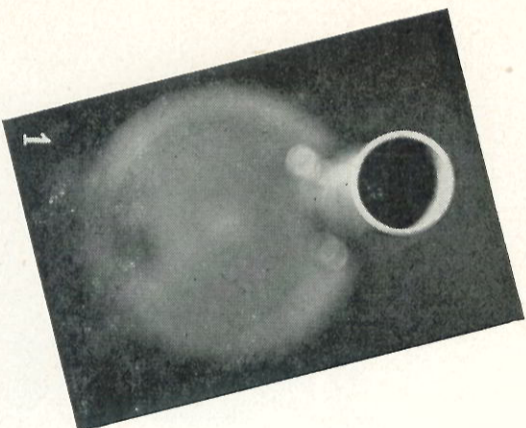
- a. de Zweedse bijdrage aan het Eurovisie Songfestival
- b. een Noors sprookje
- c. een Finse schrijver, winnaar van de Nobelprijs
- d. een Deens schip

9. In februari 1959 bezocht Z.K.H. Prins Bernhard o.a.

- a. Mexico
- b. Groningen
- c. Abessinië
- d. West-Afrika

10. „Eindelijk zonnig" was dit jaar een bejupende bericht op

- a. 16 januari
- b. 20 februari
- c. 23 maart
- d. 20 juni

Kerstfeest

en

Nieuwjaar

in

Griekenland

door J. KIAPPE

In Griekenland zijn het de kinderen, die de dag voor Kerstmis de straat opgaan, bij ieder huis op de deur kloppen en dan hun liedje zingen, de „kalanda”. Meestal zingen de jongens en begeleiden zich zelf met de rhythmische muziek van triangel en tamborijn. Behalve de religieuze inhoud van het liedje, bevat het ook nog goede wensen voor de hele familie. De huisvrouw geeft de kinderen als zij uitgezongen zijn wat broodjes, kastanjes of walnoten en zij trekken verder naar een volgend huis.

De kerstmaaltijd is een belangrijk punt van de kerstviering. Sommige gebruiken hierbij zijn gelijk aan die van Nieuwjaarsdag, omdat 25 december vanaf het midden van de vierde eeuw niet alleen is aangewezen als de dag van Christus' geboorte, maar ook als de eerste dag van het Romeinse jaar. Deze gewoonten bestonden dus reeds lang voordat het begin van het jaar naar de 1ste januari werd verschoven.

Van 15 november tot 24 december heeft men 40 dagen gevast, zodat het begrijpelijk is dat men met verlangen uitzielt naar de kerstmaaltijd en daaraan de nodige zorg besteedt. Nu is het tijd om het varken te slachten, dat door de familie goed is vetgemest. Varkensvlees is de hoofdschotel van het kerstmaal hoewel het in sommige dorpen gewoonte is de eerste Kerstdag kip te eten en de tweede dag het varken te slachten. 's Avonds voor Kerstmis bakt iedere huisvrouw een „christosomo”, letterlijk Christusbrood. Het bestaat uit brood van verschillend formaat, waarbij in de korst versieringen of voorstellingen zijn aangebracht, die gewoonlijk betrekking hebben op een bepaald aspect van het familieleven of op het beroep. Zo is het kerstbrood van een boer meestal versierd met een ploeg en een os, een wijnvat en een huis. Ook voor het vee en de kippen worden speciale broodjes gebakken.

De kersttafel wordt op de vooravond van Kerstmis gedekt. De huisvrouw legt eerst het kerstbrood neer, zet daarbij een pot met honing en daaromheen strooit zij verschillende droge vruchten en walnoten, hazelnoten, amandelen, enz. Als het gehele gezin rond de tafel zit, maakt de heer des huizes met zijn mes een kruisteken over het brood, wenst iedereen „chronia

polla” (lang zal je leven), snijdt het brood en geeft ieder een snee. De familie begint dan de maaltijd met honing, waarna het gebruikelijk is met de handen drie keer de tafel op te heffen.

Met Kerstmis ligt het werk drie dagen stil; ook de winkels zijn gesloten. De stad Athene baadt in een zee van licht en de hele stad is versierd met kerstbomen. Dit duurt zo tot 7 januari. Op oudejaarsdag is het gebruikelijk de verkeerspolitie met geschenken te verrassen.

Elkaar geschenken geven doet men noch met Sint-Nicolaas noch met Kerstmis, maar op 1 januari.

De dag voor nieuwjaar gaan niet alleen de kinderen, maar ook de anderen van huis tot huis om de „kalanda” weer te zingen. Een belangrijk punt in het nieuwjaarsritueel is ook de keuze van de persoon, die het eerst op nieuwjaarsdag het huis mag binnengaan. In de verschillende delen van Griekenland zijn hier weer andere gewoonten voor. Een en ander gaat gepaard met vele gelukwensen.

Nog een belangrijk onderdeel van het nieuwjaarsfeest is de lunch. De tafel moet rijk voorzien zijn, want overvloed op Nieuwjaarsdag waarborgt overvloed van voedsel het gehele jaar door. Behalve de warme en koude schotels is de tafel overladen met fruit, vers of gedroogd, honing, olijftakjes en andere symbolen van geluk en welvaart. Het belangrijkste gerecht is echter de „vassilopitta” of de St. Basil cake (1 januari is de heilinneringsdag van Sint-Basil, een kerkvader). Met het opennijden van deze cake wordt onthuld wat het nieuwe jaar voor de familie brengen zal en degene die het zilveren of gouden geldstuk krijgt dat in de cake verborgen is, zal het hele jaar gelukkig zijn. Het aansnijden van de cake gaat ook op een bepaalde manier. Eerst snijdt de heer des huizes een stuk voor Sint-Basil, dan een stuk voor het huis en voor ieder lid van het gezin, geheel volgens rang, dan nog een stuk voor het vee en ten slotte een stuk voor de armen.

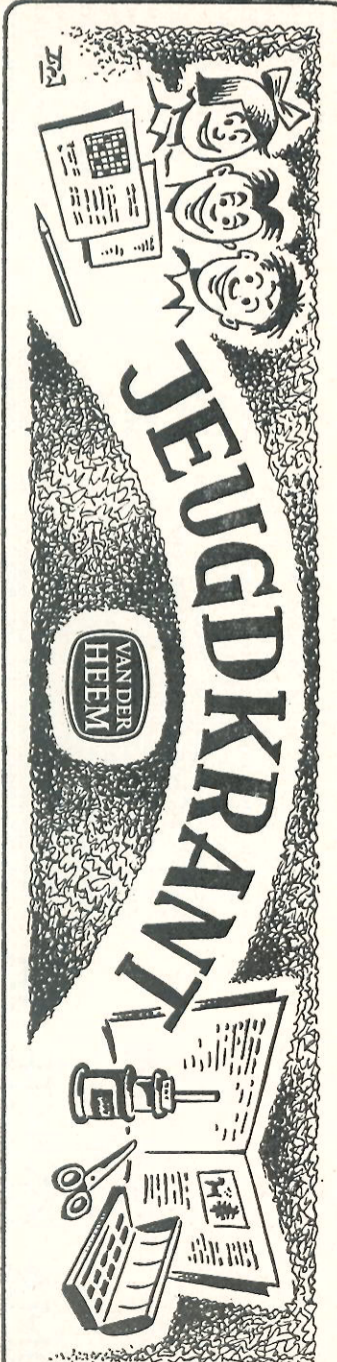
Dan zijn de feestvieringen voorbij en ziet men weer uit naar het Paasfeest, dat op nog grootsere wijze wordt gevierd.

JARSLUITING

op woensdag 30 december

1. Opening door dr J. H. Scheurer.
2. VDH-Mannenkoor.
3. Toespraak door de heer L. W. van der Heem.
4. VDH-Mannenkoor.
5. Pauze.
6. Film „Lopen of Hiften”.
7. Sluiting.

In verband met de langte van de gezellige film is het begin van de samenkomst gesteld op 19.45 uur.
Kaarten zijn op dinsdag 29 december a.s. verkrijgbaar in de kantines, gedurende beide pauzes.

JEUGDKRANT

VAN DER HEEM

ONS KERSTVERHAAL

HET LELIJKE KERSTBOOMPJE

Kerstmis kunnen vieren...
 Er stopte een auto waaruit een me-
 neer stapte met een jongetje. Alle bo-
 men deden hun best er zo goed moge-
 lijk uit te zien en om het hardst rie-
 pen zij „koop mij, koop mij“. Maar de

NAAR DE VICTORIA-WATERVAL

De vorige keer heb ik jullie meege-
 nomen naar het Krugerpark waar we
 de leeuwen en zelfs een olifant zagen.
 Maar ja, aan alles komt een eind, ook
 aan ons verblijf in het park. Maar...
 we hebben nog een heel eind voor
 de boeg, want we rijden door naar
 Rhodesia, genoemd naar Cecil Rhodes,
 een Engels staatsman die van 1853
 tot 1902 leefde en die gedurende de
 boerenoorlog voor de belangen van de
 Engelsen in Zuid-Afrika opkwam.
 Maar daar zullen we het niet over heb-
 ben want we zijn vol van wat ons te
 wachten staat: we gaan kijken naar
 één van de grootste natuurwonderen,
 de Victoria Waterval. Nu moeten jul-
 lie niet denken dat je er van het Krug-
 erpark meteen bent, want we moeten
 nog heel wat dagen rijden over eind-
 loos eenzame wegen. Maar dat hebben
 we er graag voor over!
 Nadat we voor de zoveelste keer

Waarom zouden wij er niet over schrijven...

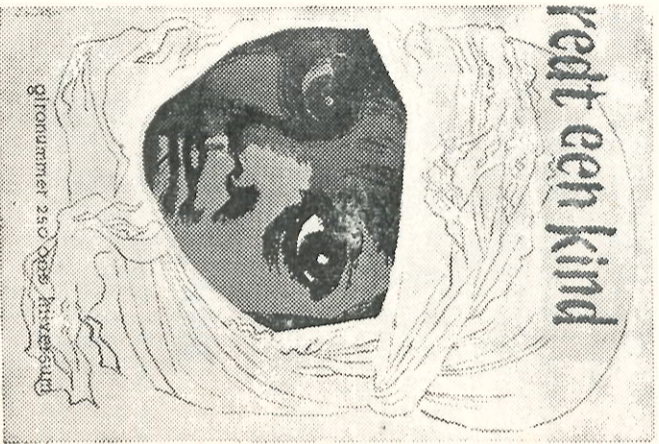
Zo tegen het eind van het jaar wor-
 den de grote mensen altijd een beetje
 stil. Ze overdenken dan wat het afgelo-
 pen jaar allemaal heeft gebracht,
 of het goed is geweest of slecht. On-
 willekeurig denken ze dan in de eerste
 plaats aan de mensen in hun directe
 omgeving, aan familie en vrienden, en
 aan zich zelf.
 Toch moeten wij allemaal er een ge-
 woonte van maken, ook eens stil te
 staan bij het wel en wee van mensen,
 die ver bij ons vandaan wonen. Hoe
 vergaat het hen en moeten wij soms
 helpen? Om aan die mensen te den-
 ken is tegenwoordig makkelijker dan
 ooit: radio, televisie en dagbladen leren
 ons alles over verre gebieden.
 Waar wij nu aan denken zijn de kin-

onze tent achter in ons Fordje hebben
 geladen weten wij: „vandaag gaat het
 gebeuren“ en wij sluiten een wedden-
 schap af, wie van ons de waterval het
 eerst zal horen. En als je hem hoort
 weet je, dat je nog enkele kilometers
 van de waterval verwijderd bent.
 Wonderlijk als je dan bedenkt, dat
 deze geweldige waterval ongeveer 90
 jaar geleden pas werd ontdekt, name-
 lijk door David Livingstone en dat
 Cecil Rhodes zelf dit natuurwonder
 nooit heeft gezien.

De inhoorlingen noemen het geluid
 van de Victoria Waterval „the smoke
 that thunders“ (de rook, die een don-
 derend geraas maakt). Geen wonder
 dat ze er een beetje bang van waren.
 Zo nu en dan zetten we de motor
 even af om te luisteren. En dan ineens,
 jawel hoor, daar is het. Nog maar een
 vaag geruis in de verte, dat steeds
 sterker wordt naarmate je de waterval

deren in Noord-Afrika. Er zijn er daar
 ongeveer vijftig duizend die met (of
 zonder) hun ouders door oorlogsha-
 delingen in hun land hun huizen heb-
 ben moeten verlaten en die nu wonen
 in tenten gemaakt van oude lappen.
 Kleren en schoenen hebben ze bijna
 niet en als je dan weet dat het in ja-
 nuari en februari in die landen vinnig
 koud kan zijn en dat er veel sneeuw
 kan vallen! Denk je eens in hoe erg
 dat voor die kinderen zal zijn!...

... als ze niet worden geholpen. Ge-
 lukkig zijn er op het ogenblik heel
 veel mensen, ook in Nederland, die dat
 begrijpen. Er wordt een grote actie
 gevoerd om geld in te zamelen. Mis-
 schien hebben jullie daarover wel ge-
 hoord door de radio. Maar er is zo ont-
 zaggelijk veel geld nodig!
 Dit is geen prettig bericht in deze
 Jeugdkrant. Maar waarom zouden we
 er niet over schrijven. Het is toch goed
 dat jullie het ook weten!

De redactie van de Jeugdkrant wenst jullie allen pret-
 tige Kerstdagen en een gelukkig 1960!

HET LELIJKE KERSTBOOMPJE

„Was koud buiten. 's Middags was
 er wat sneeuw gevallen en de straten
 waren papperig nat. Om half vijf was
 het al donker. De donkere dagen voor
 kerstmis“, zeiden de grote mensen en
 die weten het.

Om vier uur moesten de lampen al
 aan. Zo dachten ook de winkeliers er-
 over en de etalages waren al helder
 verlicht en spiegelde zich in de natte
 straat.

De kerstboompkoopman bij het plant-
 seën had een stormlamp opgehangen,
 die heen en weer zwaaide in de wind.
 Telkens als er een boom verkocht werd
 ging de koopman onder die lamp staan.
 Hij deed dan een greep in een grote
 leren tas, die met een riem om zijn
 middel hing en dicht bij de lamp zocht
 hij dan wisselgeld uit zijn linkerhand,
 die vol dubbelguldjes en kwartjes uit de
 tas was gekomen.

Nu moeten jullie weten, dat ook
 kerstbomen kunnen spreken. Alleen de
 mensen kunnen dat niet horen en zij
 weten ook niet wat er in zo'n boom
 omgaat als hij wordt verkocht.

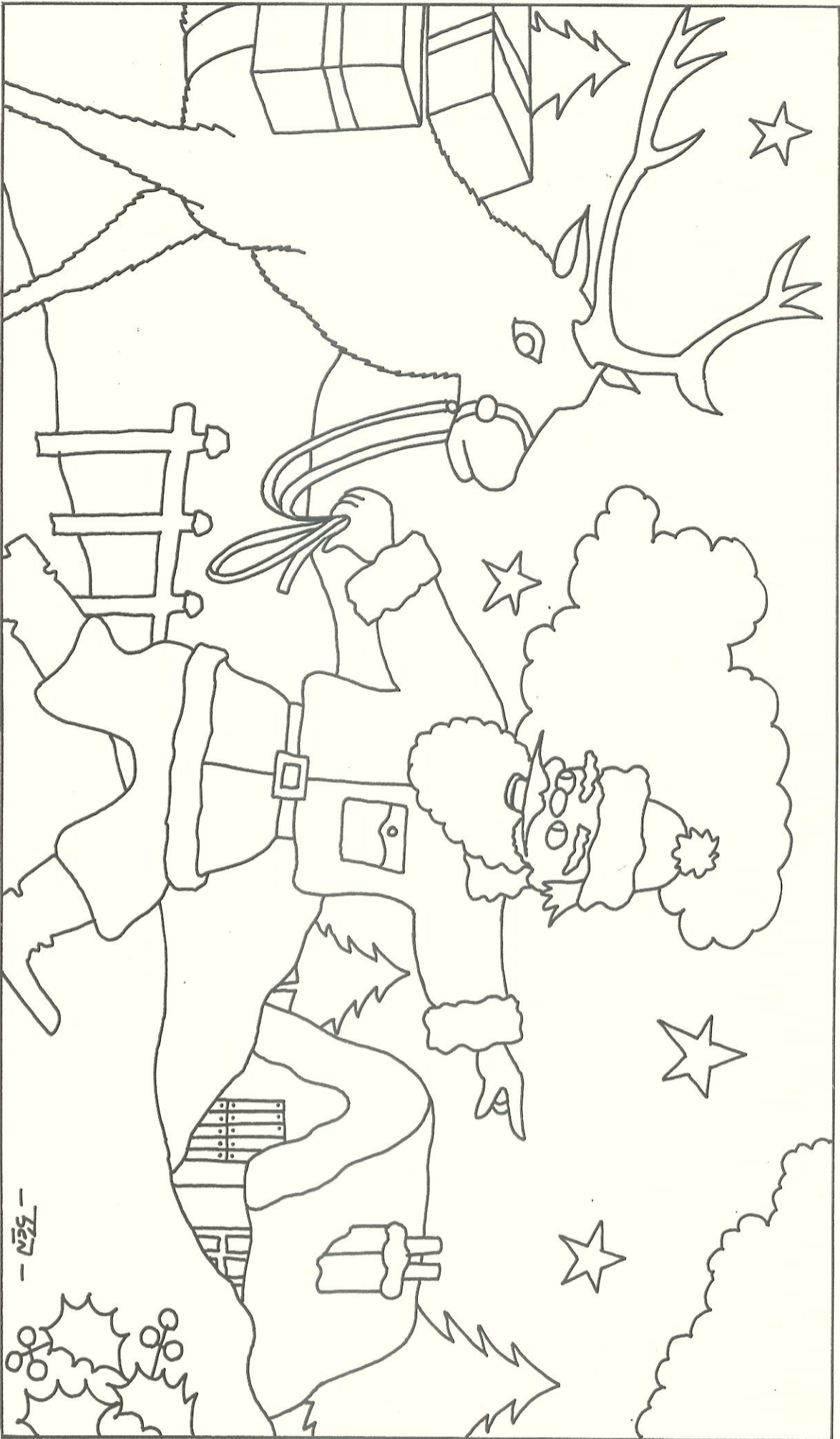
Vanavond waren de bomen al heel
 erg druk in de weer. Morgen zou het
 kerstmis zijn en dan zouden ze alle-
 maal prachtig worden versierd en zij

zouden lichtjes op hun takken krijgen.
 Een heel grote boom scheppte erg op.
 „Ik kom natuurlijk bij de rijkste fa-
 milie van de stad en ik krijg de meeste
 lichtjes, want ik ben de grootste van
 jullie allemaal“. Dat had hij 's morgens
 ook al gezegd en gisteren en de dag
 daarvoor. Maar nog steeds was hij niet
 verkocht want hij was niet alleen heel
 groot maar ook heel duur. De minder
 grote bomen lachten hem maar een
 beetje uit. „Nee, dan wij. Vanmiddag
 waren we nog met z'n zeventienen en
 nu zijn we nog maar met zes bij el-
 kaar“. Juist toen ze dit hadden gezegd
 werd er weer één van hen verkocht
 en waren er nog maar vijf.

Heel stil in een hoekje stond een
 heel klein boompje. Hij zat erg dun
 in zijn takken, waarvan de onderste
 al bruin werden. Als er een klant
 kwam werd hij steeds opzij gezet en
 de koopman deed geen moeite om hem
 te verkopen. De kleine boom voelde
 zich eenzaam en verdrietig. „Waarom
 hebben ze mij niet groter laten wor-
 den“, dacht hij. „Ik zou heus wel even
 mooi en vol zijn geworden“. Als straks
 alle bomen weg waren zou hij voor-
 over vallen op de veeze straat en hij
 zou nooit worden versierd en nooit

meneer hoorde dat niet en hij ging de
 boom uitzoeken die hem het beste leek.
 „Kijk eens, pappa“, zei de jongen,
 „wat een veeze boom“, en hij tilde het
 kleine boompje in de hoogte. „Zet maar
 gauw neer“, zei de meneer, „want je
 krijgt vulle handen“ en tot de koop-
 man: „als alle bomen zo waren, zou je
 niet veel verkopen“. Het kleine boompje
 hoorde dat, toen het met zijn houten
 kruisje werd op de straat terecht kwam
 en het werd verdrietiger dan ooit. Was
 dit nou het kerstfeest, waarvoor hij zo
 had verlangd?
 De meneer had zijn keus bepaald.
 „Geef me deze maar“, zei hij, wijzend
 op de grootste boom, „en laat hem me-
 teen bij mij thuis brengen“. De andere
 bomen reken betuurd maar waren
 toch wel blij, dat ze die opschepper nu
 eindelijk kwijt waren. Het was nog
 druk op straat, dus hun tijd zou ook
 nog wel komen!
 Het kleine boompje zag hoe de auto
 wegreed en de knecht van de koopman
 de boom op een bakfiets legde en
 daarmee vertrok. Toen werd alles zwart
 en hij viel langzaam voorover tegen
 de stoeprand...
 Ploetseling kwam hij weer tot be-
 wustzijn. Hij hoorde een vrouwenstem
 die vroeg „wat kost deze boom, koop-
 man?“ en zij tilde hem in de hoogte.
 Het kleine boompje zag nu, dat er nog
 maar drie bomen over waren en het
 zag ook een klein meisje, dat de hand

NAAM EN ADRES :
LEEFTIJD :
JONGEN OF MEISJE :